

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Működésért: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítóknak és jegyzőknél 6 K.
Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Árpád-utca 3. sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyitlár saronként 50 fillér.

Tiszát üdvözik.

Székelyudvarhely, szept. 18.

Udvarhelyvármegye közönsége mai napon tartott közgyűlésében tárgyalta a kormány kinevezését tudató kéziratot és ez alkalmat nyújtott arra, hogy a törvényhatósági bizottság impozáns módon kifejezze azt a mély tiszteletet és őszinte ragaszkodást, mellyel Tisza István gróf személye iránt van.

Hiába akarják bizonyos körökben a jó vidék ilyen irányú állásfoglalását lekicsinyelni; hiában akarják bebeszélni, hogy az ilyen bizalom nyilvánítás felsőbb rendeletre történik: aki végig nézte, illetve hallgatta Udvarhelyvármegyének ezen közgyűlését, lehetlenséggel határos, hogy meg ne érezte, meg ne látta volna, hogy az ilyen arányú bizalom megnyilvánulást nem lehet rendeletre csinálni,ilyent csak a sziveknek és elméknek spontán megnyilatkozása hozhat létre.

Tíz éve már, hogy hullámzik ide-oda az országban a küzdelem s megoldás kísérletetett már mindenféle formában, külön-külön forumok előtt, más-más felekkel. Lejárattak ebben a küzdelemben és sokféle békekiaérletben a nemzeti követelések, a nemzeti bank, a külön vámterület és így tovább. Megdültek többek, alakult új többség, megdült az is és ismét új pártok alakultak. Lejárattak párt-

vezérek, nevezetes férfiak, s a nemzet büszkeségei aljas szidalmazás és becsmérlő guny tárgyává lettek. Nem volt már emberben erő, tekintély, becsület, seplőtlenesség, önzetlenség, amelyet le nem becsméreltek, sőt meg nem gyanusítottak volna.

Ezt a lehetetlen állapotot szívéből megtalta az ország és ezért fogadta bizalommal Tiszát már jövelele első percében, mivel tudta, hogy egy egész embert kapott benne, ki tud akarni, tud cselekedni, s aki elég erős lesz ahhoz, hogy az országot siralmas helyzetéből kivezesse. A kinevezése óta eltelt egy néhány hó elég bizonyosságot szolgáltatott rá, hogy küldetését igazolja és így amikor e vármegye négy szó kivételével egyhangulag bizalmát fejezte ki, az nem előlegezés volt a miniszterelnöknek, de egy egész ember sikere felett való megnyilatkozás.

Lélektanilag a dolog előttem így áll: minden kormány megszületése percében el kezd haldokolni. Kérlelhetetlen sorsa a bukás, amely csak idő kérdése. Mert hiszen mi az államférfiu? Kiválasztott ember, akibe a gondviselés oly tulajdonságokat, oly erőket, oly kincseket plántált, amelyeknek belőle ki kell jönniök az ország javára. Amint kijöttek, amint az illető kimerítette képességeit, azzal kimerült a hivatása is és az illető megérett a bukásra. A rendes folyamat az, hogy a vezérember kiadja képességeit, kiadja értékes tartalmát és visszatér — Cincinnátus mód-

jára — a bársonyszékből az ekéhez.

Tisza jövelele ezuttal azonban egészen különös körülmények közt esett meg. Egy erőszakos válság kondította meg az ő elhivatást óráját. Minden kormány rózsás világításban jön rendesen; vannak neki mézeshetei, melyekben szívárvány ragyog az égen, remény és jókedv a szemekben. Mint mikor gyermek születik, tele van örömmel a ház. Ki gondol ott akkor arra, hogy a születés az első lépés a — sir felé. Tisza nem így jött. Felhős, villámmal terhes, felleget égbolt alá lépett. Nem örömtől volt hangos a ház, hanem indulattól, aggodalomtól, sőt félelemtől. Azt mondták barátai, sőt objektív emberek is, hogy kár vállalkoznia, mert csak hamarabb lejárhatja magát, pedig ő rá később is szükség lesz.

Ezek a dolgok azonban ő reá nem voltak hatással. Hiszen azért jött, hogy lejárassa magát. De előbb el kell végeznie azt, amire csak ő van hivatva, csak ő képes. Dolgavégezetten szívesen fog bukni, dolgavégezetlen pedig semmi értéke sincs rá nézve annak, hogy nem járhatja le magát.

Magyarországon a nemzeti fejlődéshez ragaszkodó rend és egy fékevesztett demagógia kerültek szembe. Ez a demagógia maga alá hajtotta a nemzeti küzdelem jeleseit is. Apponyi és hívei, valamint Andrássy is ennek a demagógiának a rabszójára vannak fűzve. A koalíció nemzeti küzdelme elvesztette az

Lélekjelenlét.

— Alfred Capus.

Franciaiból fordította: *Ferencz Tivadár.*

A kis Serquy és Debot Gyula, a kit barátjai közönségesen Bobo nak hívtak, emlékezetet meghaladó idő óta egy krajczár pénz nélkül voltak. Ebben az időben, a boulevard ősei kivételével, senki sem emlékszik, hogy pénzt látott volna kezükben. Ebbe a helyzetbe különféle, de úgy az egyik mint a másik biztos uton jutott. Bobo egy pár év alatt elvesztette egy eltökölta egy különben jelentéktelen örökséget és ami a kis Serquyt illeti, neki soha semmije se volt. A mindennapi gondok megakadályozták mind a kettőt, hogy valami foglalkozást üzenek. Senki sem ismert családjukat: különben jól éltek és mindig a legutolsó divat szerint öltözködtek. A legjobb társadalmi körökben is megfordultak. Majdnem egykorunk voltak, körülbelül negyvenévesek és tekintélyök, anélkül, hogy azokhoz tartoztak volna, akiket becsületbeli ügyekben választott bíráknak felkérnek, elég irigylésreméltó volt.

Kedves kedélyhangulatuk és elpusztíthatatlan devaságuk biztosítottak számukra gyakori meg-hívásokat, sikereket, ösztökölteket; és az emberek megbocsátottak nekik, ezen személyes előnyök miatt, szüntelen kopasztásukat, amely egyedüli jövedelmi forrásuk volt. Mert ők valóban az éppen oly kényes mint a csakis Párizsban szokások pénzszerezésnek ezen válfajával tartották fen magukat, amelynek okvetlenül egy különleges elnevezést kellett adni: a „kopasztás,” és ez tényleg nem kölcsönkérés, ámbar ez is egy rendes pénzügyi művelet ugyanabból a fajtából, de attól mégis lényeges vonásokban különbözik.

Ha ön kér, például, valakitől egy pénzsz-

szegyet és megígéri az illetőnek, hogy azt egy meghatározott időben visszaadja: ön egy kölcsönt vesz fel; ha ön ellenben egy barátjának, vagy egyik ismerősének, esetleg egy idegen embernek csak annyit mond: „adjon nekem tehát ötszáz frankot,” anélkül hogy bármimódon kötelezné magát azt visszaadni, ebben az esetben „kopasztásról” van szó. Az emberek kölcsönösen kérnek egymástól pénzt kölcsön minden országban és mindenféle feltételek mellett, de csak Párizsban „kopasztanak” — bizonyos társadalmi emberek között. A kölcsönkérés néha nagyon nehéz: ez egy alacsonyabb sőt néha nagyon könnyen egy lealázó helyzetbe hozza az embert. Nem úgy van ez a kopasztásnál, amelyet fesztelen magatartással kell gyakorolni és azonkívül úgy mintha a kopasztás a megtiszteltetésnek egy neme lenne a kiválasztott személy részére.

Bobo és Serquy mesterek voltak ebben a borzasztó művészetben. Mindegyiknek volt egy meghatározott módszere, amelynek hatását kiprobálták hosszú alkalmazásban. A kis Serquynek fortélyá egy bűmulatraméltó helyes fel fogásból állott, amelylyel kitalálta a pontos percet, amikor valakit meglehet kopasztani: tudta hogy mikor nyert az ő ügyfele a kártyajátékban, kileste arczkifejezésének tekintetét, nem fecsejtette el idejét, rövid mondatokat használt. Ő az óvatossá mutósbész volt, aki biztos kézzel kihuzza önnek egyik fogát, abban a pillanatban amikor kell, anélkül hogy eszközeit megmutatná. Fényes sike reinek számát már nem is számlálta többé.

Bobo a bőbeszédű fogorvos volt, aki nem tulajdonít semmi fontosságot annak, hogy vajjon egy foggal több vagy kevesebb van — önnek. Jó modorára és kellemes valamint mulattató beszédjére a zaekek természetesen kinyitlta. És így, mindaketten, könnyelmű és jókedvű életet éltek, ment minden sötétlátástól, elviselve a muló ku-

darczokat és bizva a körülmények végtelen esélyeiben. Sőt életükben fényes időszak is volt, határos a fényűzéssel: a pénzválságot megelőző hónapok emlékezetökben maradtak, azután a Rio-Tinto részvények áresésének korszaka. Mindig reméltek, hogy hasonló kedvező időpontok visszajönnek, mert helyzetök követte a szerencse gyors fordulását; és a Tőzsdének nagy csapásai után felkeresték ismerőseiket és — böngésztek.

De már egy idő óta, Bobo és Serquy elég súlyos válságot átéltek: jövedelmök nem volt és egy siralmas szélcsendnek voltak áldozatai. Egy teljes hetet, egy pár apró pénzdarábball eltöltöttek, kisebb rendű vendéglőkben étkeztek, néha találkoztak egymással a lacziokonyhák asztalánál, este, amikor nem ebédelték a városban és ilyenkor eszmecserét folytattak a párizsi élet nehézségéről és az életviszonyok megdrágulásáról. Eközben egymással szemben kifogástalan magavislelet tanusítottak és tettették magukat, mintha vagyonukat pénzé tennék, várva az idők jobbrafordultát.

Több kellemetlen dolog összejatszásán kívül, rendes ügyfeleiknek legnagyobb része állandó szerencsétlenséggel jászott. Blache, a tőzsdalkuez, akit „könnyen lehetett 100 frankig megkopasztani,” — a klubban mindig vezetességgel jászott; Dick rengeteg összeget veszett a lóversenyben. Legjobb ügyfeleiket, hasonló balesetek sújtották. Sohasem voltak ily szánalomraméltó helyzetben.

Végre, egy este, Bobo, amikor végigment a játékeremben, amint azt szokása szerint minden este megtette, hogy a legújabb híreket megtudhassa, egyszerre csak hangos társalgást hallott és megtudta, hogy Boisgenot, egy igen kedves és nagyon fiatal uriember, majdnem kezdő, megnyerte azoknak a bankoknak egyikét, amelyet a játékosok saját nyelvükön, képiesen, „borotvá”-nak ne-

utczát, a mi nélkül azt vélik, az ellenzék nem boldogulhat. Hogy az utczát visszanyerjék egyezsége léptek a radikálizmussal. Hogy mit tesz az, ha a mérséklet alkura lép a radikálizmussal, azt mindenki tudja. Az ilyen frigyben nincsen testvéri egyezés, ebben csak behódolás, megadás és önámítás van. A mérséklet úgy tánczol (amíg ki nem szakad a lelke), ahogyan a demagóg muzsikál. Andrassy, Kossuth, Apponyi, — mind sajnálatraméltó eszközök. Abban a pillanatban; amint békét csinálnának, elveszett emberek volnának. Ennek a demagógiának a letörésére vállalkozott Tisza.

Udvarhelyvármegye amikor ennek az erős kezű politikuskak bizalmat szavazott és támogatásáról biztosította, bár ha ennek a javaslat indokolásakor szóban nem is adtak kifejezést, — óhaja oda is konkludál, hogy az országban béke legyen. Térjen kiki vissza a kötelességéhez. A képviselők kötelessége pedig ellátni az ország dolgát, nem hajtóvadászatot tartani egymásra. Bármit óhajtszon valaki, azt senki sem óhajthatja, hogy Magyarország egy demagógia kezébe kerüljön és katasztrófális kísérletekbe sodortassék. Belső bajaink, külső veszedelmeink mind a rendet, higgadt és buzgó munkát, állandó alkotást, intézményes fejlesztést kiáltva követelik vak és kockázatos kísérletek helyett. Nemzetiségeink példátlan vakmerőséggel követnek oly célokat, amelyek megvalósulását a magyar demagógia diadalától remélik; mindez emberfeletti önuralmat, áldozatkészséget, elhatározást követel a mai nehéz helyzetben politikusainktól.

Már pedig ha erre nem vagyunk képesek, akkor jönni fognak mások, hogy kiszédjék a kezünkől a szerszámot, amely azért adott nekünk, hogy építsünk, holott mi közel két évtizede csak romboltunk velük.

veznek. Ezen hőstett után, Boisgenet rögtön elhagyta a játékermet. Bobo hazafutott és meghagyta házmesterének, látogatójegyének egyikén, hogy délelőtt tíz órakor keltes fel.

Féltizeggyakor berohant Boisgenet előszobájába.

— Az uram kiment, mondá a háziszolga.

— Óh! mormogott Bobo, miután számítását keresztülhuzva látta.

— De biztosan visszatér tizenkettő előtt: barátjait meghívta reggelire.

— Helyes, mondá Bobo, majd megvárom őt a dohányzószobában.

És nyugodtan hozzáfogott egy újság elolvasásához. De alig hogy átfutott egy pár sort, a szolga újból fenytotta az ajtót és bevezetett egy vendéget, egy kifogástalan urimbort, világos keztyűvel, fényes cipőben, mosolylyal az ajkán. Ez Serquy volt. Bobo és Serquy kezét szorították egymással. miözben észrevehetlenül homlokukat ránczba szedték.

— Hogyan érzi magát?

— Meglehetősen és én uram?

— No lám, én az! Hogy van az, hogy tegnap este önt nem lehetett a klubban látni? mondá Bobo.

Serquy erre válaszolt:

— Kissé elkéstem: azt mondták nekem, hogy ön elutazott.

— Óh!

És kínos csend követte e szavakat. Bobo és Serquy jól ismerték a helyzetet; mákülönbön is sokkal finomabb emberek voltak, semhogy megengedték volna maguknak — nem kellő keletylen a tréfalkozást. Szilárdul eltökélve, hogy se az egyik se a másik nem hagyja el a versenytér, ridegen, komolyan és körültekintően nézték egymást. És közönyös dolgokról kezdtek beszélni, kerülve Boisgenet nevének kiejtését, mintha nem is lettek volna lakásában. Így telt el egy fél óra.

Egyszerre Bobo arca felderült. A házi szolgát hívta:

— Biztosan tudja, hogy ura visszajön a reggelire?

KÖZIGAZGATÁS.

Katonai felülvizsgáló bizottságok. A honvédelmi miniszter a folyó évben szervezett állandó vegyes felülvizsgáló bizottságok október havi működési napját, abból a célból, hogy a bevonulások alkalmával a katonai szolgálatra alkalmatlannak talált hadkötelesek még az október hó 31-ével megtartandó végleges számbavétel megelőzőleg felülvizsgálhatók és a vegyes felülvizsgálati uton elbocsátott hadkötelesek helyett járó pótlégek még a folyó évi végleges számbavétel alkalmával felszámíthatók legyenek, a működési napokat akként állapította meg, hogy a Nagyszében és a Kolozsvárra szervezett állandó vegyes felülvizsgáló bizottságok október 13-án, 20-án és 27-én; a Brassóban szervezett állandó vegyes felülvizsgáló bizottság pedig október 16-án, 23-án és 29-én üljenek egybe.

Elmaradnak az ellenőrzési szemlék.

A honvédelmi miniszter a napokban kelt rendeletében értesítette Udvarhelymegye közönségét, hogy a cs. és kir. közös hadsereg nem tényleges állomány legénységének ellenőrzési szemléi — a cs. és kir. hadügyminiszterrel egyetértéssel hozott határozat folytán — nemkülönbön a m. kir. honvédség nem tényleges állomány legénységének ellenőrzési szemléi is a folyó évben nem tartatnak meg. A tartalékos tisztekkel, a tiszt-, tisztviselő, valamint hadapród jelöltekkel és hasonló állásuakkal a tiszti bemutatás az eddigi módon a folyó évben is megtartatik.

Önkéntesek által fizetendő díjak.

A saját költségekön szolgáló egyévi önkéntesek által fizetendő évi átalányösszegek a folyó 1913. október hó 1-től kezdődőleg egy a közös hadseregnek, valamint a honvédségnek is további intézkedésig a következőleg állapították meg: a) fegyverzetért és annak karbantartásáért 7 K, b) legénységi felszerelésért 16 K, c) a kincstári élelmezésért (ide számítva a zsoldot is) 334 K, d) a ruházatért 121 K. e) kölcsönzött hátsalóért.

— Biztosan tudom.

— Jól van.

A szolga eltűnt. Bobo most Serquy felé fordult.

— Képzeld el magának, kedves barátom... Öszintén szólva, miután én itt otthonias vagyok, megmondhatom önnek, de csak önnek... , ön ismeri Boisgenet urat, nem de? Milyen kedves ember! És mennyire lekötölezz... Tudja meg tehát, hogy a múlt hónapban, Boisgenet úr nekem ezer frankot kölcsönzött... jó szívvel! Óh! az emberek, akik önnek ezer frankot kölcsönöznek, amikor ön pénzavarban van, mindinkább ritkábbak lesznek. És bevallom önnek, hogy ma reggel, amikor a levélhordó pénzt hozott nekem a lakásomra, rendkívül nagy örömem volt arra gondolni: „Íme, most visszadhatom ezt az ezer frankot Boisgenet urnak!” Szavamra mondom, kell hogy a tekintélynkre ügyeljünk és ezért várom őt. Csak elveszíteni kell ezt az ezer frankot ma este... Nem de, milyen kedves fickó ez a Boisgenet?

— Nagyon kedves, mondá a másik.

És, miután a várakozás miatt egy kissé elzeibadt, Serquy egy pillanatra elvesztette értelmének élénkségét. Egyszerűen gondolkodott: „Ez nagyon jó; reggeli után ismét visszajövök.” És, helyéről felkelve:

— Öszintén mondván, én csak azért jöttem, hogy a holnapi lövésznyire vonatkozólag, bizonyos tájékoztatást kérjek Boisgenet úrtól. Majd felkeresem őt, ma este, addig ráérek. Viszontlátásra, kedves barátom.

És Bobo volt az, aki most megkopasztotta Boisgenet urat.

A képmutatás felerésében abból áll, a mit az emberek beszélnek, felerésében pedig abból, a mit nem beszélnek.

Es az utóbbi felerész a nagyobb.

beleértve az ellátást, vasalást, a szolgálati pótdíjat a lóápolásért és az esetleges gyógykezelési költségek 702 K, f) a teljes lófelzárolásért és pedig a lovasságnál 32 K, a tábori tűzóraégnél 29 korona.

A féláru vasuti jegyek. Az állami alkalmazottak és törvényhatósági tisztviselők, továbbá a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tan- személyzet, valamint az állami és törvényhatósági nyugdíjasok részére kiállított azok a féláru vasuti menetjegy váltására jogosító arcképeke évi igazolványok, melyek 1914. illetőleg 1917. év végéig terjedő hatállyal adattak ki, az 1914. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. Államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. Andrassy-ut 73—75. sz.) 1913. évi október hó 1-től kezdve be- küldhetők, legkésőbb azonban ugyanezen évi december 31-ig okvetlenül beküldendők. Azok- oak az igényjogosultaknak, a kiknek a folyó év- ben arcképeke igazolványuk nem volt, de ilyet az 1914. évre megszerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását szintén a fent jelzett határidőn belül kell kérelmezniük. Az érdekeltektől hivatalnoknak vagy az érvényesítendő igazolványokról, valamint a kiállítandó új igazolványokhoz szükséges fény- képepekről külön-külön jegyzéket kell készíteni. Figyelmeztetjük a nyugdíjasokat, hogy kérvényei- ken a lakhelyükre illetékes közigazgatási ható- sággal azt is igazoltatni tartoznak, hogy fizetés- sel egybekötött foglalkozásuk nincsen. Állami, törvényhatósági, községi és vasuti hivataloknál rendes évi díjazással, havi vagy napi díjjal egybe- kötött foglalkozás, ugyszintén magánhivataloknál havi vagy napi díjas alkalmaztatás az utazási ked- vezményre való igényt nem szünteti meg.

Közgyűlés a megyeházán.

Székeludvarhely, szept. 18.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizott- sága ma rendkívüli közgyűlést tartott, a minthogy a tárgysorozaton a kormány kinevezését tudató kéziratok is szerepeltek, a bizottsági tagok a szép verőfényes ószi napon igen tekintélyes számban gyűltek össze.

A miniszterelnök és minisztertársainak kine- vezését tudató leirattal kapcsolatosan Báro Daniel Lajos országgyűlési képviselő és társai javaslatot tettek a közgyűlésnek, hogy Tisza István gróf miniszterelnököt a törvényhatósági bizottság üd- vözlője és személye és politikája iránt bizalmát nyilvánítsa. A javaslat felett nívós vita fejlődött ki, melynek rendén beigazolást nyert, hogy itt künt a vidéken, a szélső perifériákon, milyen im- pozáns erejű tömör többség szolgált kitartó asszisztenciát a miniszterelnöknek komoly mun- kájában. Ez a bizalom a mult éllésszak megérett gyümölcse, mert fenn is, lenn is megelégedve látják, hogy Tisza István a legzavarosabb par- lamenti helyzetnek mestere tudott lenni, s az országgyűlést súlyos bonyodalmakból, az országot a felfordultság veszedelméből szerezésén kivé- zette, diadalmason az obstrukció felett és rajta vagyunk azon az uton, melyen komoly alkotások perspektívája nyílik meg.

Az állandó választmány javaslatának kiegé- szítésére Ugron Zoltán tett módosító indítványt, melyet a közgyűlés 142 szóval 4 ellenében el- fogadott.

A gyűlést Ugron János főispán kilencz óra- kor nyitotta meg. Megnyitójában megemlékezett a megérett ért árvízkatasztrófákról s az annak nyomán tett intézkedésekről; Heltai Ferenczet kegyeletes szavakkal bucsuztatta el, mivel az el- hunyat jelentős alkotások fűzik o vármegyéhez. Az éljenzéssel fogadott megnyitót után a szabad- ságon levő főjegyző helyett Dr. Keilh Ferencz másod főjegyző tette meg a napirendre vonatkozó indítványát, mely után ismertette is a miniszter- elnöknek a vezetése alatti kormány kinevezését tudató leiratát. Ezzel kapcsolatosan terjesztette elő Báro Daniel Lajos és társainak Tisza István- nak bizalomnyilvánításra vonatkozó javaslatát. A javaslat hozta.

Dr. Valentsik Ferencz szólt. Sablonosnak találja, hogy mindig az ő személye kell, hogy ürmöt keverjen az örömből; ez azonban szólónak hivatalbeli kötelessége, melynek szívesen felel meg. Szóla szerint a kormány erősen áll, a bizalomnyil-

vánításra szüksége nincsen, arról talán csak akkor lehetne szó, ha e vármegyét a kormányának valami különös kegyét élvezné. Elismeri, hogy van a megyének agilis alispánja és tevékeny főlapánja, azonban ez csak nem kormány kegy? A kormányának kötelessége volna itt a keleti határt megerősíteni és erőteljes gazdasági életet teremteni, hogy a megindult kívándorlásnak gát emeltesse. Az ország gazdaságilag tönkre ment, politikailag pedig annyira le van szorítva, hogy még egy miniszterelnök sem jelenthette jogosultabban Bécsnek, hogy az ország lábait előlto hover. Tiszta az obstrukció letörésével kiirtotta a szőlés szabadságot. Elismeri Tiszáról, hogy kiváló államférfi, cselekedeteiben meggyőződés vezető, ritka nagy energia, azonban erőszakos eljárása után nem merne megkérdezeni az országot, mert tanult november 18-iktól. Az ellenzék támadása összekeverésolta a munkapártot, kik megteremtették a parlamenti abszolútizmust. A sajtószabadság lábaltiprása, a mentelmi jog megsértése, fegyveres erő bevitel a Házbba, a kereskedelmi és ipari élet pangása, mind elegendő ok, hogy ne viseltesék bizalommal a kormányt, miért is a javaslatot nem fogadják el.

Ugron Zoltán: Örömmel koncedálja, hogy előtte szóló kellő biggadsággal szölt és nem hozta e terembe az ellenzék parlamentit stilusát. Hogy Tiszba nem írta ki a választásokat, annak oka az volt, hogy a legutolsó választásoknál mindenki tudta, hogy a programban benne van a házszabály revíziója is. A parlamentarizmus diadalát látja abban, hogy Tiszát üdvözölbetjük. Héderváry emberfeletti türelemmel mindent megteett, hogy békés utra terelje a parlament munkásságát, ezzel azonban perfidiával találkozott. Az ország megunt a koalíciót s ezért adott többséget a munkapártnak. Az ellenzék azért erőszakoskodott hogy martirokká legyenek. A sajtószabadságot megsértve nem látja, mert ez országban még minden hazugságot meg lehet írni; de az ellenzék rendszere, hogy az országot ért minden bajt, még az árvíz veszedelmét is a kormány számlájára írja. Szerencsének tartja, hogy az önálló bank nem jött létre, mert az utóbbi európai pénzváláságot az új erőtlén bank nem bírta volna ki. Elismeri, hogy a hadsereg fejlesztése jelentős áldozatokba kerül, azonban annak hiányában érdekeinket még így sem tudtuk volna megvédeni. Hogy a jelenlegi európai és belső viszonyok közt Tiszba került kormányra, istenujját látja. Látja a hibákat, de egy emberben sem látja egy akaratot, a tehetséget, a tudást, mint Tiszában. (Éljenzés.) Megemlékezik az Andrásy-párt alakításáról, melynek programjáról megállapítja, hogy csak kritika; vezére kiváló férfi, de alkotó ereje nincsen, hol cselekedni kell, ott csak töprengeni tud. Andrásy beszél demokrata választói programról, mert érdeke úgy kívánja, de nem látja meg az árvizet, a bajt, melyben az ország benne van. Itt rekrimálni nem lehet, itt dolgozni, cselekedni kell, — Tiszba István pedig annak az ember. A következő határozati javaslatot nyújtja be:

Udvarhelyvármegye közönsége át van batva azon tudattól, hogy hazánkat válságos helyzetéből, melybe a czél nélküli obstrukciók juttatták, a parlamenti rend biztosítása s más folytatólagos konsolidáció útján továbbra is csak egyedül a Tiszba István személye mentheti meg a végleges bomlás és romlásától. Az ő mindenek felett álló önfeláldozása, energiája, a helyzetnek lángeszű megítélése és az ehhez fűződő cselekvési bátorsága a legteljesebb bizalommal tölti el a vármegye közönségét; miért is Gróf Tiszba István miniszterelnök urat köldetéseszerű szerepében a legodaadóbb támogatásról biztosítja, s egy őt, mint kormányának tagjait öszinte, bensős és hazafias lelkesedéssel üdvözli. Erről egy miniszterelnök urat, valamint azon miniszter urakat, kik állásuk elfoglalásáról a vármegyét tudatták, jegyzőkönyvi kivonatanbba értesíteni rendeli. (Éljenzés.)

Dr. Válcensik Ferencz válasza és Ugron Zoltán viszonzválasza után Dr. Pálffy Jenő szólt fel. Az elhangzott beszédekből közeledést lát, bár hiszi, hogy egymást meggyőzni úgy sem tudjuk. A bizalom nyilvánításának oka az önfentartási ösztön, a közeleti iskolázottság, de oka a politikai élet, mely nem tudja az országot egy erős nemzeti izzó szenvedelemben összekovácsolni. Apponyi a most közelebből Bethlen István indolenciával vádolják meg a magyar társadalmat, pedig abban állandó az ösztön, hogy rendet akar. A magyar politikai élet nem járt az öszinteség útján, bevezette az obstrukciót, mely csak egyneknek csinált hasznót, de az ország egy év-

tizeden keresztül nem haladhatott előre. Válcensik Ferencz, szölb szerint éppen olyan jól tudta, hogy az obstrukciót le kellett törni és más irányoknak kellett előrelépni az elkoptatott frázisok helyett. A szabadságnak korlátai vannak; hisz maga Kossuth Lajos is egyik rendelkezésben elítéli az utcának fellázítását. Az objektív kritika terére kell lépünk, s akkor meglátjuk, hogy nem azért nem lehet megélni, mert az obstrukciót letörték, de mert a gazdasági válság, a sorcsapások nehezdednek az országra. Szükséges, hogy azon férfi előtt, ki az országban rendet, munkát akar teremteni, a székelység is meghajtsa zászlóját.

Gáspár Balázs felszólalása után Dr. Sebcsi János alispán pártolta az Ugron Zoltán indítványát. A kormányt, úgy mond, megvádolni azzal, hogy mindent a hadsereg fejlesztésére költ, nem egyéb üres frázisnál akkor, a mikor Udvarhelyvármegye évi félmilliót kivevő állami adójával szemben, a kormány csak e vármegyében ez évben félmillió segélyt adott a református kollégiumnak, mult évben ugyanolyan öszeggel felépítette a kereszturi képezdét, azelőtt az ezekkel segélyezte a főgimnázium építkezését s ezenkívül évente egész sora emelkedik megveszorte az új iskolaépületeknek, nem is említve az utakra adott milliókat.

Koncs Armin szintén pártolólág szólt fel az Ugron javaslatát mellett, felsorolva az utóbbi évek politikai eseményeit.

Báró Daniel Lajos: A koalíció volt az, mely a talpaszerződés megkötésével a székel néptől elvette a kenyeret. Egy ellenzéki ember tollából olvasta, hogy az ellenzéknek bocsánatot kell kérnie a nemzettől és királytól az utóbbi években tanusított magaviseleteért. A választói jog kiterjesztése a nemzétközönségnek kedvez, de annak a székel kisbirtokosnak, kit a maga nehány holdja jobban köt az országhoz, mint Károlyi Mihályt a latifundiuma, — nem. A benyújtott javaslatot visszavonja és elfogadja az Ugron Zoltánét.

Ugron János főispán elismerését fejezi ki a nívós vita felett, mely méltó a törvényhatóság-hoz. Felteszi a kérdést, hogy akik elfogadják a javaslatot, álljanak fel. (A 146 bizottsági tag közül 4-en maradtak ülve.) Elnök a javaslatot elfogadottnak kijelenti. (Éljenzés.)

A tárgysorozat többi pontjával most már gyorsan végzett a közgyűlés. Heltai Ferencz emléket megörökíteték az erdészeti hivatal személyzetének szaporítását végett felirnak. Siklód és Martonos községek vad patakainak szabályozását szintén kéri a földmivelségi miniszter. Felirnak, hogy Székelyudvarhelyen kulturmérnöki kirendeltég létesítsék, s hogy a vízmosás megkötésekre vonatkozó törvény módosításáék. A keresztur—erdőszentgyörgyi tvhat. közút kiépítésének befolyását kéri a keresk miniszter, ugyszintén Farkasaka és Korond közti utazakaz kiépítését is. Felirnak a parajdi, a gagy—erdőszentgyörgyi, zsákok—szentdemeteri utaknak állami kezelésbe való átvétele végett. Lukácsfy Lajos fizetés-öldög hátrálékát törölték. A kórházfenntartási alap mult évi számadását tudomásul vették. Szahó Nándor főszolgabírónak megengedték, hogy az Agrár parajdi főlkjánál igazg. tag-ságot vállaljon. A lövész bizottságok szervezésére 60 K-t kiutaltak. Koncs János volt derzei jegyző végkielégítési kérését elutasították.

Egy nehány szabályrendelet elfogadása után a Kossuth-utca baloldali szabályozási vonalát akként állapították meg, hogy a Csere-utca szélétől 40. számig a járda szélessége 5 m., 40—28. számig 7.50 m., 28-tól a piacztérig Szabó D. városgazda családi pótléka ügyében hozott elutasító városi határozatot újabb határozat hozatalra visszaküldötték. Székelybethlenfalva, Rava, Szentdemeter községek kérésére a a tenyészirány megváltoztatását engedélyezték. Egy nehány községi számadás tudomásulvétele után Aradmegye megkeresésére felirnak az ipari és keresk alkalmazottak biztosításáról szölb törvény módosításáért, ugyszintén Kolozs megye megkeresésére az erdélyi magyarság közgazdasági viszonyainak javításáért. Egy nehány kérvény elintézésé után Elnök a gyűlést bezárta.

Ö felsége köszönete. Mult hó 18-ikán a hivatalok testületleg felkeresték Ugron János főispánt, hogy Ö felségének születése napja alkalmából szerencse kívánataikat kifejezzék. Ugron János főispán most hivatalosan értesítette az alispánt, hogy Ö felsége a kifejezett szerencse kívánatokat logkegyelmesebb közzönete kifejezése mellett tudomásul venni méltóztatott.

HIREK.

Békelyudvarhely, szept. 21.

A kolera ellen.

Meg van állapítva, hogy a kolerajárvány szünlőfelben van. A fővárosban már hat nap óta nem történt megbetegedés, mert azok az esetek, melyeket gyanusoknak találtak, nem koleraából származtak. A belügyminiszter távirati intézkedésére, az alispán Udvarhelyvármegye egész területére a legszigorubb övintézkedéseket léptette életbe, s mivel a Románia felől közélő vészre való tekintettel különös anylt kell helyezünk arra, hogy az intézkedésekre szükséges előkészületek pontosan keresztül vitessenek, hogy itt a járvány alkalmas talajra ne találhasson, rendeletet intézett a polgármesterhez, a főszolgabírákhoz, hogy egy a járásorvosokat, mint a kórorvosokat hatósági területük sürgős beutazására kiküldjék s ezek útján a járványkórházat teljes és tiszta felszereléséről, az ápoló személyzet kellő készenlétéről és kioktatásáról intézkedjenek, továbbá a terek, utmellékek, árkok, házkörmények és udvarok alapos kitakarítását foganatosítsák.

A kolera ellen való védekezésben való kellő ovatoságot mi sem bizonyítja jobban, mint éppen a határrendőrségnek ébersége, mely minden Romániából jövő utas érkezése felől érteaiti az illető város rendőrségét. Így Székelyudvarhelyen is már nyolcz Romániából hazakeresztet egyéant internálták öt napi vesztézar alá a járványkórházba, még pedigen: Bálint Ferencz, Ilyés Juliánna és fia, Varga Gábor, Beke András, Márton András, Péter Mihály, Péter Alexit és ugyancsak a járványkórházban töltött öt napot a Bulgáriából visszavert Joskovics István kertész is. Az illetők valamennyien naponta orvosi vizsgálatban részesültek s valamennyien el is bocsáttattak. Itt említtük meg, hogy Parajdrol jelentettek egy kolera gyanus embert, azonban utóbb erről is kiderült, hogy egy kissé sok kecskehust és egy kissé sok aszifált evett; orvosi segélyben részesült s most már rendben van. — A kolera járvány ellen való védekezésére Gotthárd János polgármester felhívást bocsáttott ki, mely népszérlég magyarázza meg a betegség mibonlétét és az ellene való védekezést.

Gróf Haller János gyásza. Gróf Haller János v. b. t. t., vármegyeenk volt főispánját, amint mély részvétellel értesülünk, súlyos csapás érte. Leánya, Haller Anna grófnő hirtelen elhunyt. A Gróf Haller család balottját 17-ikén helyezett örök nyugalomra a homoródhévi ősi kastély családi sírboltjában. A fájdalom hirtelen megveszerte nagy részvétet keltett s Gróf Haller Jánosnak és családjának számosan fejezték ki részvételüket.

Segítő nap október 1-én. A Jótékony Nőegylet folyó hó 17-ikén tartotta szokásos öszil választmányi ülését Homolay Lajosné elnökletével. Több benyújtott kérés elintézésé után a választmány Udvarhelyvármegye alispánja átiratára elbátározta, hogy a megyei árvízkarosultak javára október elsején utcai gyűjtést rendez a gyermek napok által már szokásossá vált keretben. Egyben határozatba ment, hogy a Nőegylet a mindég jól sikerült estélyeinek sorozatát az idei szezonban december hó 5-ikén megtartandó teaestélylyel kezdi meg, melyet a vármegyeházbba nagytermében rendez. A rendezőség az előmunkálatokat már meg is kezdte és ezuton is értesíti a közönséget, hogy ez évben is minden gyűjtés, egy a Nőegylet, mint a teaestély részére elmarad.

Tankötelesek öszszelírása. A városi tanács felkérése alapján a városi állami iskolák férfitanítói, kiket e czélből a kir. tanfelügyölő szabadságot a héten foganatosították a be nem iratkozott tankötelesek öszszelírását. Öszszelírták a város öszses öv és tankötelesei, az ipari és kereskedői iskolai tanulók, valamint a felöltt al-fabetékek. Az öszszelírási statisztika most van földolgosás alatt s azt a jövő számunkbba fogjuk ismertetni.

Segítség az árvizkárosultaknak. Az országos árvízvédelmi bizottság Ghillányi Imre báró földművelésügyi miniszter elnökelete alatt a napokban az árvizkárosultak javára befolyt pénzáradományok felosztása ügyében a földművelésügyi miniszteriumban ülést tartott. Az országos árvízvédelmi bizottság elhatározta, hogy az árvizkárosultak javára befolyt pénzáradományok az árvizkárosult vármegyék között a következőképpen osztassanak szét: Abaujtonyvármegye árvizkárosultjai részére 35,000 korona, Alsófehérvármegye 2000 korona, Borsodvármegye 2000 korona, Hunyadvármegye 8000 korona, Kisküküllővármegye árvizkárosultjai részére 9500 korona, Máramarosvármegye 18,000 korona, Marostordavármegye 14,000 korona, Szatmárvármegye 27,000 korona, Szilágysvármegye 5200 korona, Szolnokdobokavármegye 4000 korona, Udvarhelyvármegye 15,400 korona, Ugocsvármegye 12,000 korona, Krassószörényvármegye 5000 korona. Összesen 157,100 korona. E segítség-összegeket a már korábban folyósított segítségekhez hasonlóan, a belügyminiszter az illető vármegyék főispánjainak küldi meg, s ők gondoskodnak a segítség összegeknél az egyes árvizkárosultak közötti szétosztásáért.

A ref. egyházmegye közgyűlése. Az udvarhelyi ref. egyházmegye f. hó 15-én tartotta meg az évi rendes őszi közgyűlést a ref. kollegium nagytermében. A tagok, de különösen a lelkészek igen nagy számban jelentek meg. Alig hiányzott kettő-három, kik öregség miatt nem jöhettek el. A közgyűlés magasztos, szép imával vette kezdetét, melyet Soós Adolf telekfalvi lelkész tartott. Vajda Ferencz esperes elnök rövid megnyitó beszéde után, az új lelkészeket kebelezte be a közgyűlés és pedig: Soós Adolf telekfalvi, Farkó Dénes homoródszentmártoni, Rácz Gábor székelydobói és Nagy Elek kissollósi lelkész. A segélykérvények és indítványok átvizsgálására a véleményadásra bizottságot küldött ki a közgyűlés. Ezután Dr. Nagy Samu egyházmegyei gondnok tette le az esküt és iktattott be hivatalába. Az újabb törvények értelmében szélesebb hatáskörrel felruházott gondnokot Vajda Ferencz esperes üdvözölte a közgyűlés nevében, rámutatva arra, hogy csak a szövetség, a forma új, mely a gondnok és az egyházmegye között létre jött: de régi az egyházmegye bizalma és szeretete és régi a gondnok egyháziassága és munkássága is. Dr. Nagy Samu meglehetősen szavakban köszöni meg az új bizalmat és igéri, hogy a régi szellemben tovább fog munkálkodni. Ezután Vajda Ferencz esperes tette meg évi jelentését, melyben mindenre kiterjedő részletességgel mutatta be az egyházmegye egy évi munkálkodását. Jelentése rendén szépen emlékezett meg az ideai püspöki vizsgálatról, jelölve azt a szíves figyelmet és érdeklődést, melyben a testvér hitfelekezettek és a vármegye részeseitették püspök urat és kíséretét a vizsgálat alkalmával. A jelentés szerint, az egyházmegye egyes egyházközségeiben szép rend van. Az utóbbi népszámlálás adatai szerint a vármegye református népessége: 35591 lélek. Szaporodás tíz év alatt: 2469 lélek. A szaporodás legnagyobb része a parajdi és székelyudvarhelyi egyházakra esik; amaz 273 lélekkel, és 599 lélekkel szaporodott. A közgyűlés köszönettel vette tudomásul az esperes jelentését, ugyazintén Hegyi Péter főjegyzőnek az egyházmegyei tanács működéséről és Bíró Áron számvivőnek a számadásokról tett jelentését is. A beérkezett segélykérvényeket ajánlattal terjeszti fel a közgyűlés az egyházkerülethez. Szabályrendeletet fogadott el a közgyűlés az egyházközségi gondnokság, egyháziasság és presbiterség alóli felmentéséről. Ezután pedig az időközben megüfölt egyes állásokra ejtették meg a választásokat. Az egyházmegyei tanácsba beválasztották világi részről: Becsek Aladárt, egyházi részről: Baczó Lajos betfalvi és Nagy Lajos sz.-keresztúri lelkészeket; a nyugdíjbizottságba: Sebő András tanárt. Egyházkerületi képviselőnek Dr. Fodor Boldizsár ügyvéd választott meg. Az indítványok során kimondották, hogy a lelkészek halála után a temetkezési járulékok 200 koronára emelik fel és hogy jövő éven kezdve mindennemű egyházi pénz

a pénztáros által kezeltenek, eddig nagy részét az esperes kezelte. Közgyűlés után barátságos körében volt a Bodrogi Sándorné vendéglőjében, hol a köszöntők rendén sürgönyleg üdvözölték a püspököt, s éltették az esperest, a gondnokokat, az új lelkészeket és az egyházmegyei tanácsot.

Utunkalátok felülvizsgálata. A kereskedelemügyi miniszter megbízásából Barna Bertalan műszaki főmérnök f. hó 17-ikén Székelyudvarhelyre érkezett a megyei beruházási munkalátok felülvizsgálata.

Dr. Hinkelér Fels Ákos vármegyei tisztifőgyógyász, ki tudvalevőleg február első napjaiban, rodízás közben a lábán balesetet szenvedett, hét hónapi gyógykezelés után, f. hó 16-ikán hazakeresztet és átvette hivatalát. Hinkelér Ákos az utóbbi hónapokban Dollinger klinikáján volt, hol az egyébként súlyos sérülését, mit örömmel konstatálunk, sikerült a tudós professornak annyira megnyógyítani, hogy rövid időn belül minden nyoma teljesen elenyézik a balvégzetű mulatságnak.

Főgondnok választás. A székelyudvarhelyi ref. egyházközség a múlt vasárnapon töltötte be a dr. Solymossy Lajos elhalálozásával megüfölt főgondnoki állást. A választók bizalma egyhangulag Gönczy Lajos ref. kollegiumi igazgatót hívta el erre a dízes, szép állásra. Ennél méltóbb egyént alig találhatott volna az egyházközség. Tudása, tapasztalata, egyháziassága, puritán egyszerűsége kellő biztosíték arra, hogy az egyház ügyeit a legbölcsébben és a siker biztos reményével fogja vezetni.

Jegyzőválasztás. Homoródszentpál község Gergely Jánost segédjegyzőnek, Oklánd község Kiss Endrét jegyzőnek megválasztotta.

Polgári lövészcsapat szervezése. Emeltettük, hogy Homoródszentpál községben a vármegyei népnevelési egyesület előterjesztésére Bíró István tanár, előadó Homoródszentpál és Recsenyéd községek ifjúságát az ottani tanítók és lelkészek közreműködésével lövészcsapatba tömörítette. Mint értesülünk a marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogezred 2-ik zászlóalj parancsnoksága Erzsébetvárosról kiképzésre Gáspárek Géza főhadnagyot küldötte ki a községre.

Orvos választás a betegsegélyzőnél. A székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága 16-ikán tartott ülésében pénztári orvosoknak Dr. Eged Balázst és Dr. Birnás Imrét választotta meg.

Hangverseny. Művészi hangversenyben lesz része a közönségnek október 4-ikén. Három akadémiát végzett növendék, illetve tanár, Schmidt Konstanca az orsz. m. kir. zeneakadémián művészi oklevelet nyert operaszeneső, Pallás Imre az orsz. zeneakadémia növendéke és a m. kir. operaház osztályos növendéke és Berg Ottó, a Fodor-féle zenekonzervatorium tanára rándulnak le ez alkalomra és a vármegyei ház disztermében hangversenyt tartanak. Jegyek már most előjegyezhetők Székely Dénes könyvkereskedésében.

Zarándoklat Rómába. A Katolikus Népszövetség tavasszal hirdetett római zarándoklatát a Pápa betegsége miatt öszre halasztotta. Most azonban minden körülmények között megtartja. A zarándoklat ideje és utiránya: Indulás Budapestről szeptember 29-én. Érkezés Velenczébe szeptember 30-án. Időzés Velenczében fél nap. Érkezés Rómába október 1-én. Időzés Rómában öt nap. Érkezés Páduába október 6-án. Időzés Páduában fél nap. Érkezés Budapestre október 7-én. Részvételi díjak: I. osztály 240 K. II. osztály 180 K. III. osztály 115 K. IIb. osztály 80 K. — A zarándoklaton való részvételt minél hamarabb be kell jelenteni. Az indulás előtt tizenegy nappal lezáródik a jelentkezés és a későbbi jelentkezők el nem fogadtatnak. A római zarándoklat résztvevőinek kívánságára, külön kirándulást is rendeznek Nápolyba. Indulás Rómából október 5-én délután. Érkezés Nápolyba október 5-én este. Időzés Nápolyban három nap. Indulás Nápolyból október 8-án délután. Érkezés Páduába október 9-én. Időzés Páduában fél nap. Érkezés Budapestre október 10-én. Részvételi díj: 90 K., II osztály (I. osztályú ellátással).

Balász Sándor szindarabja. A „Színházi Élet” írja: *Hármasban* — ez a címe Balász Sándor székelyudvarhelyi tanár családí komédiájának, amelyet szombathoz két hétre mutat be a Magyar Színház. A darabnak több olyan különös érdekessége van, amely csupa jót enged sejtetni eddig ismeretlen nevű írójáról. Akik a kulisszák világában jártasak, azok nagyon jól tudják, hogy évek óta nem volt eset arra, hogy egy darabot egy sornyi változtatás nélkül, tökéletesen a szerző instrukciói, jelenetelés szerint hozzanak szíre. A „Hármasban” című komédia ilyen fehér holló a színpad világában, mert egy sor nem sok, de annyit sem változtattak rajta. A másik érdekessége a darabnak az, hogy Beöthy László direktor maga fogja rendezni, amiből ismét sejthető, hogy milyen páratlanul sikerült darab lehet az, amelynek rendezését a sok elfoglaltságu és ezer más kérdéssel bibelődő direktor vállalta magára. A szűzész újszerűségéből szintén csak jóra lehet következtetni. Egy szegény hivatalnok feleségéről van szó, aki elválik férjétől és barátnője lesz egy dúsgazdag bankelnöknek, de a jó sorában nem feledkezik meg volt férjéről, hanem visszaemeli a jómódba is így élnek tovább hármasban. Az ex-férj, az aaszony és a bankdirektor. A színházban már megkezdődtek a darab próbái. A szereposztás ez: Ferkey — Csontos, Matild — Gombaszöghy, báró Schütz — Sebestény, Stefánia — T. Forrai R., Karvaly — Z. Molnár L., Szenes — Kardosi; főrendező — Kertész; Bogyai — Huszár; Bogvainé — Haraszthi Miczi.

Halálozás. Dr. Sebő Endre körorvos, szentkeresztbányai orvos, életének 43-ik évében f. hó 16-ikán Kolozsvárt elhunyt. A megboldogultat 19-ikén délelőtt helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra a szombathalvi családi sírboltba. Halálát neje és öt apró gyermeke gászolja.

Az ország tanítóegyesületi Szejkeért. Azon hirdásunkkal, hogy a Szejkei Rézsvény Társaság az évi december hó 27-én mindenestetre megalakul, egyidejűleg a hazai összes tanítóegyesületek is, a kiküldött értesítő felhívás alapján erről tudomást szereztek. Most, mint értesülünk, a megtartott gyűléseik sorrendjében, egymásután érkeznek a legmelegebb pártolásra és részvényjegyzésre szóló határozatok, azzal az egyenes kívánsággal, hogy a R. T.-ot bármilyen megnyisítgú részvényjegyzéssel okvetlenül meg kell alakítani, hogy így a villatellek parcellázását meg lehessen kezdeni, mert — amint írják — az illetők vidékéről többen szándékoznak villatellek venni és a jövő tavaszon Szejkén építkezni. Ezen érdekes és bennünket igen közelről érdeklő hírek mindnyájunkat biztató reménységgel töltönek el, hogy sikerül ezen értékes gyógyvizű fűrdőnket nagyszabású fejlődés elé vinni s ezzel Székelyudvarhely idegenforgalmát is megteremtteni.

A méhészegyesület vál. ülését f. hó 16-án tartotta Székelyudvarhelyen Lányi Imre elnök vezetése mellett. A gyűlés megnyitása után Gál Imre titkár referált az elnökség intézkedéseiről s az egylet ügymenetéről, nevezetesen: a pénzügyminiszter által engedélyezett nyers csukor igazolással ellátott megrendelő ivoi s etetési utasítás a megye 94 községébe megküldetett; az egyesület részére 1 drb viaszolvasztó lámpa a szülkegés felszereléssel beszeresztetett, a kolozsvári kiállításra bejelentett részvétel termés hiányában nem volt foganatosítható; műmégyártás betiltása ügyében tett felterjesztésre a megtróló eljárás az egész ország területére foganatosította a miniszterium; gyümölcsfaoltványokra beérkezett előjegyzés alapján a kérelem meg jul. 25 én felterjesztetett, ugyazintén a hárs és akácok kérvényezése is megtörtént. Majd részletesen beszámolt a keresztúri közgyűlés és nagyszármái vándorgyűlés lefolyásáról s előterjesztésére az ideai vándorgyűlést tekintettel a községeket ért nagy károokra és inéges esztendőre — nem tartják meg, Barabás Márton, Csongvai Ferencz, Molnár Imréné, Péter József, Molnár Kálmán, D. Pál Lajos, Sárkösy Imre tagok felvételét, a beérkezett nyilatkozatok alapján igazolták, illetőleg tudomásul vették, — Maksay Lászlárt pedig kijelentése folytán a tagok sorából törölték. Elnökség inézkedését az inéges méhcsaládok megmentésére irányuló segítő akcióra vonatkozólag tudomásul vették s végrehajtásával

megbízta. A vármegyét méhészeti kerületekre osztották s azok élére felügyelőket kértek fel, akik a méhészeti ügyekben a tagok segítségére legyenek s az együletet a vidéken képviseljék. A mező botánikus kert céljára szükséges terület bevétele, hová az egyület méhes is elhelyezést nyer, *Lányi Imre* előkötete alatt kiküldött szűkebb körű bizottságra bízta. *Borszék Soma* sirjának emlékekkel való megjelölésére a kibocsátott gyűjtőiv alapján 10 kor. szavaztak. A szakmakas-kötő tanfolyamot pedig *Recsenyéd* közepében határozták megtartani.

Püspök és mellékjövedelem címmel Az Est egyik napokban megjelent számában közölt székelőudvarhelyi hirre vonatkozólag a következő sorok közlésére kértünk föl: Igen tisztelt Szerkesztő ur! *Kenessey Béla* dr. református püspöknek a kollegium felszentelése alkalmával a templomban mondott beszédével kapcsolatban Az Est tegnapi száma egy rövidke kirecskét ereszt szélnek, melyben izléstelen formában kritika tárgyává tesz egy templomban elmondott egyházi beszédet, s a végén nem átálja olyan szavakat adni a püspök szájába, amiket egyáltalán nem is mondott. A püspök beszédének alapja Ki a kevesen hiv, az a sokon is hiv — bibliai citátum volt. Ezt fejtette ki igen szépen és magyarázta meg, hogy már a gyermeknek lelkébe be kell ültetni a kötelesség teljességét tudatát, mert akkor kevesebni fog a közélet parazitáinak száma és a történelem, az érvényesülmi vágyásban kevésbé fog megtörténni, hogy az emberek főfogalmozásuk elhanyagolásával mellékjövodelemek szerzését tekinték élethivatásuknak... Hát bizony ez nagy igazság, s úgy látszik a kérdéses sorok íróját nagyra is közelről találta, mert másként aligha tette volna meg, hogy hazugságokat is mondjon, csak hogy a maga vélt érelmélet expálja. Mert a püspök ur az összes ünepségeik szép lefolyása és a banketten megjelentek tekintélyes száma felett éppen megelégedést fejezte ki s távolról sem jutott eszébe a megjelentek számát lekicsinyelni. E sorok írója egyébként jól tudja, hogy a vádaaskodó hírcake milyen intenciók alapján látott napvilágot, s bár éppen ezért szót sem érdemelne a dolog, mégis magam kényszerítve éreztem, hogy az izléstelen hazugságokat a maga értékre szállítsam le. Soraim zivres közlését kérve, vagyok kiváló tisztelettel — ó — lelkész.

Műkedvelők színháza címmel utóbbi számunkban közölt hírünkbe egy tollhiba csuszott be, melyet akként igazított helyre, hogy *Baróc* József a *Boros Hani* szerepében igen jól alakított és sok derűtséget szerzett.

x Minden alapvizsgára-, azigorlatra-, ügyvédi vizsgára készülő-jelölt forduljon tanácsért és utbaigazításért a *Dr. Dobó Jogi és Ügyvédi Szemináriumhoz*, mielőtt a készület megkezdéséig. Feltétlen szükséges van minden jelöltnek bevezető tanítóra, szakszerű utasításra és magyarázatra. Enélkül a tankönyvekből készülő az anyag előtte nehézkes olv és szabálytömeg. Az intézet fokozatosan bevezeti az illető vizsgai tárgyakba. Szorosan alkalmazkodik a tanárok kérdésére módjához és feltételekhez. Az intézet utján elérheti, rövid idő alatt elkészült, biztosítja vizsgája sikerét. tudása a vizsga-követelményeknek mindenben megfelel. Vizsgájára feleslegesen nem tanul. Ami fontos; az intézetünkben nyomtatékosan lesz kiemelve Ötönkérdésűlők számára rövid: összefoglaló jegyzeteink vannak; mindenkor a vizsgaviszonyoknak megfelelők. Az intézet díjmentesen küldi a Jogi vizsgák letétele című és az ügyvédi vizsgára vonatkozó kiadványát. Nehány előadást mindenki díjmentesen hallgathat végig a módszer megismerése végett. Felvilágosítás és eljárás mindenemü egyetemi és vizsgaügyben díjmentes. Levélbeli megkeresések e címre küldendők: *Dr. Dobó Jogi és Ügyvédi Szeminárium* Kolozsvár, Bolyai utca 3.

x **Ház eladás.** *Kassay F.* Akoné urnő megbízása folytán a Székelyudvarhelyen *Árpád-utca 11. szám* alatt levő és tulajdonát képező belsejét eladom. Értekezhetni iródtamban. *Dr. Borosnyay Pál*, ügyvéd.

A „**Darwin**”. *Dr. Fülöp Zsigmond* népszerű természettudományi folyóirata a most megjelent azept. 15-iki számmal érte el fennállásának első évfordulóját. Ez alkalomból jelenti a szerkesztőség a „*Darwin-Könyvtár*” megindulását, melynek feladata az előfizetők ingyen mellékletül kapják. A folyóirat első czikke a világhírű *Carrel* tollából való, aki „A kötőszövetek mesterséges tenyésztesése”-vel foglalkozó kísérleteit ismerteti. *Dr. Hillebrand Jenő* „Az ősember és a barlangkuta. táások” czímen ismerteti ez utóbbiak czéljait. Az „*Új néptápaszer*” cz. czikke a keleten nagyon elterjedt szója-babról szól. Az idei londoni orvoskongresszusról előző alapos beszámolókn kívül még egy rendkívül érdekes czikket olvasunk e számban: „Az élveboncolás az ókori orvostudományban”. A kététhetent megjelent, gazdagon illusztrált kitűnő folyóirat előfizetési ára a *Darwin-Könyvtár* füzeteivel együtt fél évre 5 K. Mutatószámát küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., *Andrássy-ut 60.*

Vidéki osendélet. Egy háromszéki újságban olvassuk a következő kis nyilatkozatot: Tisztelt Barátaim és Pártfogóitaim! Kellő komolysággal értesítlek Benneteket, hogy a mal naptól kezdve sem váltót nem írok alá, sem kölcsönpénzt nem adok. Még az eddigi aláírt váltókat sem fogom prolongálás végett aláírni. Kérlek tehát Mindnyájaitokat, keressetek helyettem más aláírt, annál is inkább mivel ezen elhatározásom oly komoly, hogyha valaki ezen nyilatkozatok után váltó aláírására vagy kölcsönadásra kér fel, azzal szemben nagyon goromba leszek. Ezen elhatározásom legerősebb rugója az, hogy *dr. Mihály István* ügyvéd ur részére, még látortó gazda korában, aláírtam egy 2000 koronás váltót és *dr. Mihály* ur ezen váltói obligációból mindjárt az első prolongálás alkalmával kibújt, a most mikor nekem az eredetileg Ő általa ellovazott 2000 koronás váltó rendezése álmatlan éjszakákat okoz, Ő a legnagyobb indolenciával ugyan makoázik. *Sepsiszentgyörgy*, 1913. aug. 28-án. Tisztelettel *Dr. Kovásznai Gábor*.

Levelek.

Nem azokról a levelekről óhajtnak egyet-mást elmondani, a melynek zöld lapján a természet közli üzenetait az emberiséggel.

Olyan levelekről kívánunk írni, amelyeket emberi kéz vetett papírra, aztán összehajtogatva tette borítékba, ráirta a címet és bélyeggel vagy anélkül, postán, továbbította oda, ahová a levél szánva volt.

Milyen kedvesen hangzanak a régi jó *Mikes Kelemen* levelei, ki a kedves rokon etyepetyéjének hagyóltét tudakozva, kiterjeszti kíváncsiságát annak általános egészségi állapotára. Valóban be kell vallanunk, hogy a régiak érteték igazán a levélírás, nem is beszélve az episztola világ-nagyságu szerzőiről, kik közül *Pál apostol*, *Ciceró* és *Kossuth Lajos* természetük meg a remekek remekjeit ilyen művekben.

Tagadhatatlan hogy a levélírás művészete hanyatlóban van, mint e korban oly sok egyéb művészet!

Biztosra vehette az olvasó, hogy a leveleket sorra vevő, először is a szerelmes levelek kategóriájával foglalkozunk. Csak hogy manapság a szerelmes levelek többsége a „*Szerelmi levelező*”-ből iródpak.

Boldog Isten! Hová jutunk, mikor már a szerelm sem tud beszélni! *Ilyu*, ha nincs szöböség, idő egyszerűen a levelede, hogy: „szerellek!” Ez az egy szó magában is fölér száz szerelmes levéllel és száz rossz szerelmes verssel!

De szerelmet vallani könyvekből, ez a XX. század egyik legtrübb jelensége, az érzelmek valóságos csődje...

Az öltecsétes levél mindenkor kedves az embernek, azonban tagadhatatlan, hogy éppen diákveinknek képezi legfoledehetőbb, legbecesebb emléket.

Oh, az az öt peccétl meg tanulókorunk boldogságát! Annál tökéletesebb a küldemény, ha a pénz utalvánnyal érkezik, amelynek róza színe tökéletesen beillik a küldeményt kézhez vevő kedélyállapotába.

A magunk részéről is a pénzeslevélhordót tartjuk a humanizmus legkiválóbb képviselőjének és csak azt csodáljuk, hogy némelyük még nem lépett föl képviselőnek. Leghívőbb korteseink lennének az ifjak és a poéták.

Nem utolsó vívmányát képezik a századunknak a pénzeslevelek egyes ellentétei, a pumpoló levelek.

Tudjuk, hogy a pumpolás mint szó, nem léteznék a német „*Pumpe*” nélkül, bár valószínű, hogy a pumpolás miut cselekedet más cím alatt ugyan, de pumpolás nélkül is léteznék. Az idősebb *Dumas* volt a pumpolók királya. Egy ízben 500 frankot kért kölcsön az egyik *Rothschildtől*. Ez előlva a szellemről szikrázó levelet és nem adott *Dumasnak* egy sout sem.

Mikor *Dumas* meghalt és *Rothschild* ballotta, hogy a nagy író kéziratai drága pénzen kelnek el, ő maga is kikoreste a levelet írásai közül s eladta valami amatőrnek — ezor frankért.

Ki volt a nagyobb pumpoló: *Rothschild*-o, aki nem adott, vagy *Dumas*, a szellem *Rothschildje*, aki kért?!

Ha már levelekkel foglalkozunk mulhatanul fel kell említsük az anonyim leveleket, amelyek különösen a városban ütök föl bizonyos időközökben hida fejüket, élénk bizsónyságot téve arról, hogy nagy a száma azoknak a sötét lelők, rossz járó presszimistáknak, akik gyönyörűséget lepnek abban, ha másoknak bár pillanatnyi kellemetlenséget is okozhatnak.

Sajnos, hogy ma napság már alig történhetik e városban valami oemény, akár hymen, akár elnökválasztás, akár csak egy kirándulás is, amelyből kifolyólag egyike másika meg ne kapná a névtelenség homályában bujkáló, erkölcsi kimerülésben, gyakran selyem köntösben, ajkán kaján mosollyal járó, haldokló levéllel Bosszantó csak az a dologban, hogy az ember a legtöbb esetben érzé, tudja, hogy kik az elkövetői az ilyen fajtájú leveleknak, s ennek dacára niacsan elégi bátorsága az illető ellen kifejezett bojkottot indítani noha ez a csendes bojkott a jóízű társadalom részéről önkéntlenül is meg van.

Sok sok fajtája van még a levélnek. Van gyászlevél,

amelynek fekete szegélye helyett sokszor inkább illendő a nevelő örökösök jókedvének megfelelő rózsaszín... A magyar tudományos Akadémiának valóságilag azért vannak levelező tagjai, hogy a rendes tagok el ne feledjék, hogy rájuk a gyümölcsözös földetárazókok...

KÖZGAZDASÁG.

Tehén és üszó kiállítás.

— Csakis udvarhelymegyei kisgazdák állíthatnak ki. —

(459—1913.) Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület a nemélt. földmívelésügyi miniszterium anyagi támogatása mellett f. év október 2-án Székelyudvarhelyen, október 5-én *Olaszteleken*, október 12-én *Elédén*, október 19-én *Parajdom* díjazással egybekötött szopós borjas tehén, 3 és 2 éves üszó kiállítást rendez, melyekre az állattenyésztő gazdaközönség figyelmét tisztelettel felhívjuk.

A) Állami díjak: 1. Szopós borjas tehének részére minden alkalommal 25, 20, 15 K. 2. Három éves üszódíjak: 60, 45, 40, 30 K. 3. Két éves üszódíjak: 30, 20, 10 K. B) *Haller János* gróf, v. b. t. t., nyug. főispán ur *Gróf Serényi Béla* emlékére tett adományából: két 50—50 koronás díj három éves üszók részére. C) Az egyesület adományából négy darab 10 K-ás díj borjas tehének és két 40—40 K-ás díj három éves üszók részére.

A díjakra csak udvarhelyvármegyei kisgazdák pályázhatnak oly magyar ord. fajta állataikkal, melyekről közösi bizonyítvánnyal igazolni tudják, hogy saját nevelésük, illetve baromlével, hogy egy év óta tulajdonuk. Ily igazolvány nélküli állatok nem díjazhatók. A díjak csak abszolút becsü állatoknak adhatók. A bíráló-bizottságok felhatalmazták arra, hogy a díjakat az egyik osztályból a másikba áthelyezzék.

A bírálóirányadó szempontok: Az állat kifogástalan külleme — tekintet nélkül annak kövérségére — tetemény képessége, tisztán tartása. A három éves üszódíjaknak most csak fele fizetetik ki, másik fele egy év múlva ha a tulajdonos azt tenyésztési célra megtartotta.

Felhívjuk a Gazdakörök elnökségeit, a lekész, jegyző, tanító urakat, általában a nép vezetésére hivatottakat, hogy a gazdaközönséget a kiállításra való tömeges megjelenésre biztítani sziveskedjenek. A bírálókat a vásárnapi istentiszteletok után kezdődnek.

Br. Daniel Lajos,
g. e. elnök.

Hlatky Miklós,
g. e. titkár.

Kedvezményes vetőmagvak. A Gazdasági felügyelőség intézkedett, hogy Udvarhelymegye 20 wagon őszi buza vetőmagot kapjon 30—40% engedménnyel. Az inséges tengeri engedélyezése csak az ősz vége felé fog megtörténni.

Méhészeti kerületek a vármegyében.

A méhészeti akció könnyebb és gyorsabb lebonyolítása, valamint a tagokkal való gyakoribb érintkezés végett a folyó hó 16-án tartott együleti vál, ülés a vármegyét 21 kerületre osztotta be s azok élére felügyelőket kért fel, kik az egylet érdekeit a kerületben képviselik, a tagokat ügyes bajos dolgokban jó tanácsaikkal támogatják. A kerületek a következők: 1. Székelyudvarhely és környéke, felügyelő *Gál Imre* tanító, 2. *Farkaslaka* és vidéke, felügyelő *Jakab Mihály* kisgazda, 3. *Vágás* és vidéke, felügyelő *Erdélyi András* kántortanító, 4. *Agyafalva* és vidéke, felügyelő *Márk Mihály* ref. lelkész, 5. *Mátiasfalva*, *Derz* és *Muzsna* községekre felügyelő *Demeter Miklós* tanító, 6. *Kányád* és környéke, felügyelő *Hodgyai Géza* tanító, 7. *Kéon* és vidéke, felügyelő *Sándor Gergely* lelkész, 8. *Homoródszentmárton* és vidéke, felügyelő *Györfly István* i. g. tanító, 9. *Keményfalva*, *Remete*, *Abásfalva* községek, felügyelő *Bedő Albert* tanító, 10. *Recsenyéd* és vidéke, valamint *Homoródkarácsonyfalva* és környéke, felügyelő *Balázs János* tanító, 11. *Szentkeresztbánya* és vidéke, felügyelő *Berényi Margit* tanító, 12. Székelyzsombor és vidéke *Bene*, *Erkád* községekkel, felügyelő *Ambur* András méhész, 13. *Erdővidéki* községek, felügyelő *Karácsony Odón* tanító, 14. *Parajdi járás*, felügyelő *D. Pád* Lajos lelkész, 15. Székelykeresztúr és vidéke, felügyelő *Kozma Miklós* i. g. tanító, 16. *Rugonfalva*—*Kobátfalva* vi-

dék, felelős Szabó Mózes tanító, 17. Csobótfa, Szentmihály vidéke, felelős Póter József tanító, 18. Csobótfa és vidéke, felelős Elek György tanító, 19. Etéd és vidéke, felelős Szabó Márton birtokos, 20. Újszéky—Kissolymos vidék, felelős Molnár Kálmán lelkész, 21. Székelyszállás és vidéke, felelős Fancsali Áron kántortartó.

Feloldó szerkesztő: BECSÉK ALADÁR.
Kiadja: a Becsek D. Fia könyvnyomda.

796—1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a nagyszabonyi kir. törvényszéknek 1912. évi Sptt. 1913/2. sz. végzése következtében Dr. Verzár Ferenc ügyvéd által képviselt Rieger Henrik nagyszabonyi lakos javára 768 K 75 fill. a jár. erejéig 1913. évi január hó 25-én fogadtatott kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 1145 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Oszletberendezések s biliárd asztal, házibutorok, ágynemű és más ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíróóság 1913-ik évi V. 537/1. számú végzése folytán 763 kor. 57 fill. tőkekövetelése, ennek 1912. évi november hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 69 K 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Homalmáson alpercenél leendő megtartására 1913. évi október hó 19-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szűkeg esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elérvezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1913. évi szeptember 11. napján.

Pollák Ignác, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 9013—913. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, miszerint Szabó Sándor és Péter Mária végrehajthatónak Balog Lajos és neje Hajdó Zsuzsa végrehajtást szenvedő elleni 100 K tőkekövetelése s jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a bögözi I. R. 998. sz. tjkvben A/7 176 hrsz. kert 2211 K kikiáltási árban a Hajdó Mártonné javára C. 2. alatt bekebelezett élet-hosszúigani haszonélvezeti jog fentartásával az 1913. évi október hó 25-ik napjának d. e. 9 órájkor Bögöz község bázánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhely, 1913. évi szept. 12. Mihály János, s. k. kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Kiss, kir. törvényszéki tkvvezető.

Ne fogadjon el más lámpát,
mint.....

„Jungstram“ föllírású ::
valódi drótlámpát

Hazai gyártmány!

Óvakodjunk utánzatoktól
Kapható a villamostelepen.

Könyvnyomda áthelyezés.

B
E
C
S
É
K
D.
F
I
A

könyvnyomda helyiségei
okt. hó elsejével
KOSSUTH-U.
14- sz. alá
helyeztetnek át.

Szám: 7838—1913. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, miszerint Galter János székelyudvarhelyi lakos végrehajthatónak Bándi Imre székelyudvarhelyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 60 K tőkekövetelése s jár. iránti végrehajtási ügyében az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az árverést elrendelte és a következő ingatlanok és pedig a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő és a székelyudvarhelyi 1920. sz. tjkvben A/7 2062/3, hrsz. alatt felvett ingatlanból ház és udvar és kert a Bándi Imre nevén álló 1/3 rész: jutalék 1200 K kikiáltási árban külön jószágteaként az 1913. évi október hó 8-ik napjának d. e. 9 órákor Székelyudvarhelyen a kir. tkvi hatóság árverelő szobájában (földssiat 39. sjtó) megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Székelyudvarhelyen, 1913. évi július 28-án. Constantinescu Viktor s. k., kir. tészéki albiró.

A kiadmány hitelül:

Dósa, kir. tészéki tkvvezető.

Eladó ház.

Helyben Szentjános-utca. 19. sz. alatti félhold területű hazasbeltelek, rajta levő tőherrel eladó, 3 szoba, kamra, nyári-konyha, istálló, sertésöl, kitűnő vizű kút; utcasorban, fenyvessel. Különösen ajánlható oly egyéneknek, kik a méhészetel szeretnek foglalkozni. — Értekezni lehet a tulajdonossal.

Sz. 5673—1913. tkvi.

Hirdetmény.

Kénos község telekkönyvei birtokszabályozás-következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886: XXIX. az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-czikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével foganatosítottatik.

E czélből az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községhez 1913. október hó 16-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvzetésekből eredhető kifogásokat jöhíszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, kik a telekgyezőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kiűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886: XXIX. t.-cz. 15—18 és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hasanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is esznek; — végül akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó jog, vagy megszünt, egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve szintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai a jegyzett jognak törlesztést kérelmeznek, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

A kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Okládon, 1913. augusztus 2.

Kelemen Kálmán s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Wermesser, kir. telekkönyvezető.

Kiadó lakás. Deák-tér 12. sz. a. 4 szoba butorozva vagy nélkül Gáspár Ferencz bórkereskedésénél az emelet kiadó és azonnal is átvehető. Valamint az üzletben nagy választékban levő kész cipő, bőr és talp olcsó áron kiárusíttaik.

Paradicsom

szállítását előleges megrendelés esetén olcsó árban elvállalom.

Kiadó uri lakás a Batthyány-téren

1. Az emeleten 1 nagy utcai álműnya, három, vele összefüggő és egy kis átjáró szobákból álló lakás, azonnal vagy szeptember 29-ikére kiadó.
2. Udvari 2 lakás ugyanott. két szoba, konyha és hozzávalókkal, földszint kiadó. Egyik-egyik szoba alkalmas szabónő, masamódnő stb.inek.
3. Pinczon gyógyszerterem mellett boltelhelyiség szép kirakattal, ujonnan festve, mindenféle üzletnek alkalmas. Központi fűtésű! Legnagyobb forgalmi hely! Azonnal kiadó és átvehető.
4. Csere-utcában 3 szoba, konyha, kamara, pincze, fatartó, sertésöl, tyúköl, galambbug és külön udvarral, kúttal, gyönyörű rózsakerttel, gyümölcsfákkal kedves, csendes lakás egészséges helyen. Pék József építőmesteré volt. Azonnal vagy szeptember 29-ikére kiadó.
5. Csere-utcában három szoba, egyik jó műhelynek, konyha, kamra, sütőház, külön udvar — a Herczeg Albert-féle házban — kiadó esetleg eladó olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett.
6. Bethlen-utcában vendéglőnek nagy beálló helyek, szinakkal, istállósával, kerttel, megegyezés esetén még megépíttendő 6 vendégszobával, a vasúti állomással szemben, a Sorbán-féle telek kijavítatva kiadó azonnal. Korcsmajoggal bírónak különösen előnyös. Esetleg megszereshető a korcsmajog, ha vendégszobák felépíttetnek. Kiadó és azonnal is foglaltató.
7. A Tábor-utcában a kózkórház hátagégett, két szobás, kamra és konyha; pincze, fatartó, tyúköl, sertéspajta és esetleg istállósával és szekérszinnel is, csak egy lakó van még az udvaron, kitűnő vízi kúttal kiadó. A lakás alatt van egy nagy, magas, tágas, műhelynek alkalmas pinczehelyiség. Van egy külön egye szoba is, mely külön is kiadó

2. Eladó házhelyek, belsőiségek.

8. Az országút mentén: Bethlen-utcában, a vasút mellett, a bejárónál balra levő belső, mely Vajda Lajos farkátára volt. eladó parcelláknént, az egész 5 belsőre felosztva 5000 kor. darabja. Vendéglőnek, kereskedésnek, nyílt üzletnek, fakereskedésre rendkívül alkalmas, mert hátul a vasútra is rakodó kapu nyitható. Bármitféle épület építése kőből engedélyeztetik bárkinek is. **Eladó részletfizetésre is.**
9. Kuvarkertben nagy gyümölcsösökkel felparcellázva több házhelyre, megtekinthető terü. szerint, három utca fronttal, **eladók örökösön** Vevőknek olcsó tővény, téglavetett hely biztosítottak. Gyönyörű, mind nemes gyümölcsfákkal, melyek már teremnek. Jó ivóvíz kúttal. Igen alkalmas lenne tisztviselői telep vagy más társaságok tagjainak, kik így magukban építközhetnek és lakhatónak. Ha a pénzügyi viszonyok javulnak, magam szerzek reá kölcsönöket az építkezésre.
10. Tábor-utcában gyönyörű gyümölcsösökben taxás házhelyek **eladottnak** illetőleg **kiadottnak** buzamos időre. Kitűnő kut az udvaron, közös autókemence stb. Az utca már csaknem egészen be van építve.

3. Különléle kiadandók vagy eladandók.

11. Farkatárnak a vasúti raktár, az országút melletti bekerített hely **kiadandó** és azonnal át is vehető.
12. Homoródi horvitz szállításon a városba **korcsokban** előfizetőnek, kiadandó kétféleképpen is. 1. A szállító kap a behordás és szétbordaért és elosztásért az előfizetőnek, havi 200 koronát. 2. Vállalkozásba veszi a szállítást, korost, szekeret, míg maga beszerzi, én adok, mely esetben 230—240 kor. kereshet.
13. Nagyatambfalván eladó az országút mentén egy kitűnő helyen, a korcsma mellett fekvő nagy hely, mindenre, de iparoknak különösen alkalmas, 2000 koronáért. Azonnal át is vehető. Jó kut van rajta.
14. Nagyatambfalván eladó egy 28, egy 14, meg egy 9 holdas **erdő** szép túrsifa állománnyal, mely leg-azobb a közég határában. Az országúttól pár száz lépésre, „Várfele” nevű helyen, a Végás pataka mellett, melyhez a falun innenfélőli híd vezet át. Székelyudvarhelyről is megjárható egy nap kétszer. Igen előnyös vásár fogattartóknak.
14. Fentiekről értekezhetni levélben vagy személyesen a tulajdonos

Nagysolymosi **KONCZ ÁRMIN** gyógyszerésszel Székelyudvarhely.

Első varrógéopraktár

Dus választékú s a legkiválóbb készítményű

varrógépek, löpor, disz-árak, vadászfegyverek

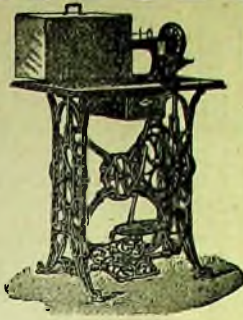
elsőgyártmányú szakmába vágó jól berendezett vaskereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhetők.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése

Székelyudvarhely. Fióküzlet: Székelykeresztur.

Kőbányai sör!!

A legjobb hírnevű **DREXER-féle** „Korona” és „Dupla márciusi sör”
Első Magyar Részvény Sörfőzde
„Udvari” és „Goliát Malátá sör”

Kizárólagos főraktár Udvarhelymegyében
Rösler és Gábor czégnél
Székelyudvarhelyt és Székelykereszturton.
Vidéki és helybeli megrendelések hordók és naponta frissen töltött palackokban pontosan lesznek eszközölve.

Szép paradicsomot

25 kilotol feljebb vasuton szállítva **kiloja 16 fillér.**

Ószi baraczk 1 kilo K. 1.20
Csemege-szőlő 1 „ „ —.80
Valódi csemege méz . 1 „ „ 1.70
és más újdonságok, továbbá conservék, sajtok, különleges likörök 5 kilos postacsomagokban szállít utánvát mellett

Bihari Béláné csemege kereskedő
BUDAPEST, Főherczeg Sándor-u. 26. sz.

Szám 1663—1913. szb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye parajdi járásához tartozó Atyha nagyközségben megdresedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: 1. Törzsfizetés: 1600 K. 2. Lakbér: 200 K. 3. Irodaátalány: 100 K. 4. Iroda szolgál tartási átalány: 100 K. 5. Fuvarátalány: 200 K. és a szabályrendeletileg megállapított magánmunkálati díjak. Felhivom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzam 1913 év október hó 6-án d. u. 4 óráig adják be. A később érkező kérvényeket nem veszem figyelembe.

A választás határideje iránt később fogok intézkedni.

Parajdon 1913. szeptember 16-án.

Szabó Nándor, főszolgabíró.

Kiadó lakás.

Tibád Antal-utcában levő új földszintes épület, mely 3 szobából, konyhából s összes mellékhelyiségekből áll, ugyszintén van istálló és veteményes kert — azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

1913. évi 1245 szám.

Arlejtési hirdetmény.

A parajdi m. kir sóbányából évente ki-termelendő 180000 q. sónak kiemelése-re szolgáló ló járgányhoz szükséges löerő szolgálattása, valamint 140000 q. sónak a sóörlö malom telepig leendő elfuvaroztatása 1914. évi január 1-től 1916 évi december 31-ig terjedő időre

1913 évi szeptember hó 29-én délelőtt 9 órától 12 óráig a m. kir sóbányahivatalnál tartandó nyilvános szóbeli és azzal kapcsolatos zárt írásbeli ajánlat utján, a legkevesebbet ígérőnek bérbe adatik.

Bánatpénz a lójárgány vállalathoz 1000 K. a sófuvarozáshoz 1000 K.

Részletes feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

M. kir sóbányahivatal
Parajd, 1913 évi szeptember hó 13-án.

Benedek,
m. kir. bányatanácsos,
sóbányahivatali főnök.

Eladó szin. Jutányosan eladó egy 5 méter széles és ugyanolyan hosszú szin (föld udor) Székelyvárszágon. Értekezni lehet Pál Katona Jmre tulajdonossal Székelyvárszágon.

Kálnai és Társa

gépgyár, vas- és fémöntőde

Telefon 221. sz. **MAROSVÁSARHELY,** Wesselényi-u. 45.

Fűrészgyár } berendezések
Szeszgyár } átalakítások
Malom } javítások.
Téglagyár }

Transzmissiók
Csapágyak
Szikkeretek
Féktuskók

Speciális készítmények }
Földgáz } motorok építése
Benzin }
Szivógáz }
Szivógáz generátorok. — Benzin- Vasutkerekék
motorok átalakítása szivógázra. Csapágyak, alkatrészek.

Automobil motorok javítása.

Aczelöntvények.

Benzin és másfajta motorok javításai Tűzoltó-fecskendők és összes felzerolések!

Gazdaságok és gyárak berendezése.

Mindenemü vas és fémöntvények rajz s minta szerint

Műszaki cikkek nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

- 6 szem. élkező készlet 15 K-tól feljebb
- 12 szem. élkező készlet 30 " "
- 6 szem. leás készlet 7 " "
- 6 szem. kávé készlet 7 " "
- Mosdókészletek . . . 10 " "
- Függő lámpák . . . 5 " "
- 6 szem. vízes készlet 3 " "

Valamint itt föl nem sorolható mindenemű üveg, porcellán, lámpa, képek, tükrök, házi és vendéglői berendezések, sport- és utazócikkék, chinaeztár-árak és gyerek-játékok olcsó árban kaphatók:

DRAGOMÁN-czégnél

Székelyudvarhelyen.

Villamos izzótestek:

Fémszálas 2 kor. Szénszálas 70 állér.

Szám 722-913. vgtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek 1913. évi 3688/p. végzése következtében dr. Lukácsfy Elek ügyvéd által képviselt Bándi Sándor székelyudvarhelyi lakos javára 580 K a jár. erejéig 1913. évi augusztus hó 13-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1220 K. becsült következő ingóságok, u. m.: sertések, malacok, bivalyok, 2 ló és 1 székér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró-ság 1913. évi V. 367/3 számú végzése folytán 580 K. tőkekövetelés, ennek 1913. évi május hó 27-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 152 K. 47 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, korlácsnyilván alpereseknél leendő megtartására 1913. évi október hó 8-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a vonni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igényelők, szükség esetén becsáson föl is el foguak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, azon árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Oklándon 1913. évi szeptember hó 14.

Pollák Ignác, kir. bir. végrehajtó.

Ritka alkalmi vétel míg az olcsó áruk raktáron vannak

Hirsch Rudolf kész ruha és divatüzletében

Székelyudvarhely, Kossuth-utca 25. szám.

400 drb férfi finom és elegánsan szabott öltönyök K. 17, 20, 24, 29, 32, 38, 40, 45.

300 drb férfós min. átmeneti kabátok dubl szövettel K. 17, 24, 29, 33, 38, 40, 46, 50.

200 drb férfi rövid kabát szörme gallér és béléssel K. 20, 28, 33, 40, 46, 52.

500 drb női átmeneti kabát legújabb divatu K. 18, 22, 29, 33, 38, 42, 46, 50, 58.

100 drb női köztűm fekete és színes szövettel K. 28, 32, 37, 40, 45, 50.

200 drb női alj K. 7, 8, 10, 12.

800 pár finom férfós cipő K. 12, 14, 16, 18.

Míg ezen alkalmi olcsó árukból a készlet tart, kérem a n. é. vevőközönség szíves pártfogását.

50%

lakaril meg, ha évi czipőszükségletét az előnyösen ismert

Orbán, Nagy és Tamás

kész czipőraktárából szerzi be.

Különösen családok érdeke, hogy czipő szükségletüket ne gyári, hanem kézi munkából fedezzek.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított hatású, mely már sok év óta legjobb bedörzsolőnek bizonyult közvényről, osztrák és meghüléseknél.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.140 és K.2.- és újszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Forgató: Török József gyógyszerész, Budapest.

D. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Előzetesbeszélő 5. n. n.

Szolid és pontos kiszolgálás.

GYŰNYÖRŰ, MARADANDÓ ÉRTÉKŰ ARANY ÉS EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK

beszerezhetőek

ISZÁKOVITS BERNÁT

MUÓRAS ES ÉKSZERESZNEK

Székelyudvarhely, Deák-tér 12. sz. (Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legkezebb kivitelben kaphatók eredeti OMEGA, SCHAFFHAUSEN és CHRONOMETRE inga és órás bórak, arany és ezüst ékszerek, gyűrűk, nyakékek, láncok, briliáns gyűrűk és fűgők. Ezüst és alpacca dísz tárgyak. Ezüst evőeszközök, domborművek, jardiánierek, dilyványok, komposzt tálok, kávé és teadészletek, szemüvegek és mindenféle optikai szerek. Mindentféle javításokat elvállalok és azonnal pontosan eszközök. Koczkázat kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Kallotta-e már?

Egész világ beszél róla, hogy az eredeti

Pfaff varrógépek

utólérhetetlen minőségű, könnyű, zajtalan varrása és harlanya-foltozára egyformán alkalmasok. Egyedűrsítés és foraktár

Egyben felhívom a n. é. közönség b. ügyelmét jól berendezett Vas-, szerszám- és konyhafelszerelési üzletemre, melyekből nagy raktárt tartok és a legolcsóbb napi árban számítom. — Szíves pártfogást kér mely tisztelettel

ENGLER JÓZSEF

A Kremenekzy

Metallum

fémszálas izzólámpa nem törékeny és sokáig ég.

Kapható:

Márk Testvérek

fűszer és csemegeüzletében Székelyudvarhelyen.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a PORTLAND CEMENT-GYÁR BRASSÓ (Kugler és Társai.)

Itt helyben kapható: Rösler és Gábor czégnél.